

ದಂಡ ದರಗುಣ

ಹೊನೆ ಹೀಳಿಗೆಯ ನಾಜೂಕಿನ
ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಸೋಲು,
ಫೇಲು, ಕೋಲು ಇವೆಲ್ಲಾ
ಅಪರಿಚಿತ ಪದಗಳು. ಬಡಿಗೆಯ
ಬೇಸಿಕ್ ಬೀಟ್‌ ಪರಿಚಯವೂ
ಅವರಿಗಿಲ್. 'ದಡ್ಡನಿಗೆ ದೊಣೆ
ಪೆಟ್ಟು, ಜಾಣನಿಗೆ ಮಾತಿನ
ಪೆಟ್ಟು' ಎಂಬ ಗಾದೆ
ಈಗ ಜೈಟ್‌ಡೇಟ್‌ಡೋ..

■ ಸುಮಾ ರಮೇಶ್

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಯ ವಿಭಿನ್ನ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಹೀಳಿಗೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಬಿಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮೆಯೇ. ನಾಲ್ಕುವರೆ ದಶಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರಿಸುವುದು ಮೂಲಭೂತ ಅಗ್ನಿಗಳಲ್ಲಾಂದು ಎಂದು ಹಿರಿಯಿರು ನಂಬಿದಿತ್ತು. ಇದು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮನೆಗಳಲೂ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಾ ಆಗಿ ಅಂಧಿಕಾರವಾಗಿದ್ದ ಸಂಗಳಿ.

ಆಟ, ಪಾರ, ಉಟ, ಶಾಚದಂತೆ ಹೊಡತೆ ಬಿಡಿತಗಳೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಕನ ಭಾಗವೇ ಆಗಿದ್ದವು. ಶಾಲೆಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆತರುತ್ತಿದ್ದ ಪೂರ್ವವರ್ಕರು 'ನಮ್ಮ ಹುಪುಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಲೆದಿದ್ದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆತ್ತುದಿಂದ ಬಾರಿಸಿ ಕಲಿಸಿ ಸಾರೋ...' ಎಂಬ ಫೋನ್‌ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಉದುರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮುಷಿಮುನಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರದಂಡದಯೆ, ಕರುಣಾನಿಧಿಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಜೊತೆಯಾದ ಕನ್ನಡಕದಂತೆ ಮೇಮ್ಮೆಗಳ ಕಂಪುಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಗಿ ಕುಳಿತ ಕೋಲು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಜಬಾರಿ ಕಾನ್‌ ರಾಂಗೆ ಎಂಟು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಹತಾರಗಳನ್ನು ಮಸೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ

ಬುಕ್ಕರೊಗಳಂತೆ ಸಿಬಿರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಸೀಸನ್‌ ಆದ ದೊಣೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದ ಮೇಮ್ಮೆಗಳ ಪಿಕ್ಕರ್ ಇನ್ನಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಿದೆ. ಅವು ಅಡಿಕೆ ದಬ್ಬಿ, ಜೊಳಿದ ಕಡ್ಡಿ, ಒಣಿಗಿದ ಕೊಂಬೆ, ರಾಲ್ ದೊಣೆ, ಉದ್ದನೆಯ ಸೇಲ್ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಬಹುದಿತ್ತು. ಪುರಾಣ ಪ್ರಾರುಷ ಬಿಳಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಣಗಳಂತೆ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವು ಹೊರಬಂದು ಮಕ್ಕಳ ಅಂಗ್ಯೆ, ಮುಂಗ್ಯೆ, ಬೆನ್ನು, ಕಾಲು, ತೊಡೆ, ಪ್ರಾವು, ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕೆಪಿನ ಮೊಹರನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಈ ದಂಡಗಳು ದಂಡಸಲ್ಪ್ಯೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಾಯೇ ಕೇಳುವಾಗ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಾಯಿಂಟ್‌ ಪೈಟ್‌ ಮಾಡಲು, ತಿವಿಯಲು, ಪೀರ್ ಮಿಸ್‌ಲೊನಂತೆ ತೂರಲು, ಅಟದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೌಂಡರಿ ಲೇನ್‌ ಹಾಕಲು ಹಾಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಬಳಲಿದಾಗ ಉರುಗೋಲಾಗಲೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಲ್ಲಿ ಪರಫಸ್ ಅಸ್ತ್ರಗಳು.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಕ್ಕಳ ಕುಚೆಷ್ಟೆ ಅರೀಕ್ಕೇರಿದಾಗ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಲಘುವಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಲುಗಳು ಅಶ್ವವೆನಿ ಪಕ್ಕದ ತರಗತಿಯಿಂದ ಸಂದರ್ಭವಾದ ಬಡಿಗೆಯನ್ನು ಏರವಲು ತರುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿತ್ತು.